

Sekretariat Prezydium KK

Od: edok@mswia.gov.pl
Wysłano: piątek, 3 lipca 2026 16:00
Do: sekretariat.prezydium@solidarnosc.org.pl
Temat: Pismo z MSWiA, Symbol: DP-WLM.0231.37.2026.MM(25) [KWRID: 5484841]
Załączniki: Załącznik bez tytułu 00457.dat; Załącznik bez tytułu 00460.dat; OSR.docx; OSR.docx.XAdES; Projekt.docx; Projekt.docx.XAdES; Uzasadnienie.docx; Uzasadnienie.docx.XAdES

Dzień dobry,
w załączeniu do tej wiadomości znajdziesz pismo, wysłane automatycznie z systemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Prosimy nie wysyłać odpowiedzi na ten adres email.

Jeśli chcesz odpowiedzieć na otrzymane pismo, swoją wiadomość wyślij przez ePUAP na adres /MSWiA/domyslna, mailem na adres kontakt@mswia.gov.pl lub poprzez eDoręczenia AE:PL-56316-74543-JDVGW-18

Pismo dotyczy: ROZDZIELNIK DO ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach (UD408)

Data pisma: 2026-07-03

Symbol pisma: DP-WLM.0231.37.2026.MM(25)

Wysłane przez: DP-WLM

Pismo zostało wysłane w związku ze sprawą:

Sygnatura pisma: Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach (UD408)

U S T A W A

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy o cudzoziemcach

Art. 1. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 101 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Decyzja o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy wydana w związku ze stwierdzeniem okoliczności, o której mowa w art. 100 ust. 1 pkt 4, podlega natychmiastowemu wykonaniu.”;
- 2) w art. 106e dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy przez cudzoziemca będącego obywatelem państwa wpisanego na listę, o której mowa w art. 112b ust. 3, wezwania, o których mowa w ust. 2, następują w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.”;
- 3) w art. 109 ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. W przypadku zezwolenia, o którym mowa w art. 137a, a także gdy z wnioskiem wystąpił cudzoziemiec będący obywatelem państwa wymienionego w przepisach wydanych na podstawie art. 112b ust. 3, komendanci, o których mowa w ust. 1, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub konsul przekazują informację, o której mowa w ust. 1, w terminie 10 dni od dnia otrzymania wniosku.”;
- 4) po art. 112a dodaje się art. 112b–112f w brzmieniu:

„Art. 112b. 1. Zezwolenie na pobyt czasowy może zostać udzielone poprzez milczące zakończenie postępowania obywatelom państwa:

 - 1) którego obywatele są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w okresie 180 dni, zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia 2018/1806;
 - 2) które należy do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju;
 - 3) którego produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca według parytetu siły nabywczej przekracza 50 000 dolarów międzynarodowych według najbardziej aktualnych danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego;

- 4) w przypadku którego średnia arytmetyczna rocznych wskaźników stanowiących iloraz liczby decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wydanych przez organ pierwszej instancji wobec obywateli tego państwa w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających wydanie rozporządzenia oraz liczby obywateli tego państwa posiadających ważny dokument pobytowy, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002, według stanu na dzień 31 grudnia każdego z tych lat, nie przekracza 2%.

2. Zezwolenie na pobyt czasowy nie może zostać udzielone w sposób, o którym w ust. 1, obywatelom państwa:

- 1) wskazanego w przepisach wydanych na podstawie art. 58a jako państwo, którego obywateli dotyczy wyjątek od zwolnienia z obowiązku wizowego;
- 2) wskazanego w przepisach wydanych na podstawie art. 58b;
- 3) wskazanego w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) w przypadku którego ocena warunków bezpieczeństwa na jego terytorium ujawnia zwiększone zagrożenie terroryzmem lub przestępczością, mające zasięg międzynarodowy;
- 5) które nie współpracuje z polskimi organami w celu realizacji powrotów na swoje terytorium;
- 6) jeżeli byłoby to sprzeczne z interesem Rzeczypospolitej Polskiej lub zobowiązaniami międzynarodowymi Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, listę państw, których obywatelom może zostać udzielone zezwolenie na pobyt czasowy poprzez milczące zakończenie postępowania, uwzględniając przesłanki, o których mowa w ust. 1 i 2, ryzyko migracyjne związane z milczącym zakończeniem postępowania oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa i realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedkłada Radzie Ministrów do dnia 30 września każdego roku informację na temat rezultatów stosowania przepisów wydanych na podstawie ust. 3. Informacja obejmuje ocenę, czy państwa wpisane na listę, o której mowa w ust. 3, nadal spełniają przesłanki, o których mowa w ust. 1 i 2, przy czym

oceny dokonuje się w odniesieniu do trzech lat kalendarzowych poprzedzających rok przedłożenia informacji.

5. Informację, o której mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw wewnętrznych przedkłada po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Prokuratora Krajowego.

Art. 112c. 1. Postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi będącemu obywatelem państwa wymienionego w przepisach wydanych na podstawie art. 112b ust. 3 uważa się za zakończone milcząco w sposób w całości uwzględniający żądania podmiotu występującego z wnioskiem, jeżeli wojewoda nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie w terminie 60 dni od dnia:

- 1) złożenia wniosku albo
- 2) usunięcia braków formalnych wniosku, jeżeli podmiot występujący z wnioskiem został do tego wezwany przed upływem 60 dni od dnia jego złożenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się, jeżeli przez cały okres 60 dni, o którym mowa w ust. 1, państwo, którego obywatelem jest cudzoziemiec, jest wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 112b ust. 3.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do cudzoziemca:

- 1) którego dane zostały umieszczone w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany;
- 2) którego dane zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, albo w którego sprawie jest niezbędne przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2018/1860;
- 3) w sprawie którego został złożony wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1, art. 139o ust. 1, art. 176, art. 181 lub art. 185a;
- 4) w sprawie którego został złożony wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 159 ust. 1 lub art. 160 pkt 1, 3, 4 lub 6, a cudzoziemiec przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) względem którego przed upływem terminu określonego zgodnie z ust. 1, organ zobowiązany do przekazania informacji, o których mowa w art. 109 ust. 1, przekazał informację, że jego wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

i jego pobyt na tym terytorium mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Okres ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w zakończonym milcząco postępowaniu wynosi 2 lata, z tym że w przypadku zezwolenia, o którym mowa w:

- 1) art. 144 ust. 1 i 3 – wynosi 15 miesięcy;
- 2) art. 157a ust. 1 – wynosi 6 miesięcy;
- 3) art. 157g ust. 1 – wynosi 1 rok.

5. Okres ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w wyniku milczącego zakończenia postępowania liczy się od dnia powstania skutku wydania decyzji ostatecznej.

Art. 112d. W przypadku gdy do dnia milczącego zakończenia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy nie zostały przekazane informacje, o których mowa w art. 109 ust. 1, organ zobowiązany do przekazania tych informacji przekazuje je niezwłocznie, chyba że wymóg uzyskania informacji uznaje się za spełniony na podstawie art. 109 ust. 4.

Art. 112e. 1. W przypadku gdy do dnia milczącego zakończenia postępowania w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy nie został zrealizowany obowiązek określony w art. 106e ust. 1, wojewoda niezwłocznie wzywa cudzoziemca do osobistego stawiennictwa.

2. W przypadku gdy cudzoziemiec mimo prawidłowego wezwania, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nie stawiał się,
- 2) nie złożył odcisków linii papilarnych, chyba że zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 106g,
- 3) nie złożył wzoru podpisu,
- 4) nie przedstawił ważnego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku, o którym mowa w art. 106a ust. 2, lub odpisu jednego z takich dokumentów w przypadku, o którym mowa w art. 106h ust. 3 pkt 1

– skutki milczącego zakończenia postępowania wygasają z mocy prawa.

3. W przypadku wygaśnięcia skutków milczącego zakończenia postępowania na podstawie ust. 2, wojewoda umarza postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy.

Art. 112f. W aktach sprawy zamieszcza się adnotacje:

- 1) o milczącym zakończeniu postępowania, wskazując treść rozstrzygnięcia oraz jego podstawę prawną;
- 2) o wykonaniu obowiązków określonych w art. 106a ust. 1 albo 2 oraz art. 106b ust. 1 albo zastosowaniu art. 106b ust. 2 lub 3.”;
- 5) po art. 240 dodaje się art. 240a w brzmieniu:

„Art. 240a. W przypadku milczącego zakończenia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 112c ust. 1, kartę pobytu wydaje się po dokonaniu adnotacji, o których mowa w art. 112f.”.

Art. 2. Do postępowań w sprawach udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy decyzją ostateczną, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Pierwszą informację, o której mowa w art. 112b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych przedkłada Radzie Ministrów do dnia 30 września roku następującego po roku wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 112b ust. 3 tej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Za zgodność
pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Jolanta Zaborska
Dyrektor Departamentu Prawnego
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
03.07.2026 r.

UZASADNIENIE

W dniu 15 maja 2024 r. Rada Ministrów przyjęła dokument „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025–2030”. Implementacja tej strategii pozwoliła na zasadnicze zmiany w polskiej polityce migracyjnej przejawiające się zmniejszeniem liczby wydawanych wiz oraz zezwoleń na pracę, a także radykalny wzrost wydań z Polski cudzoziemców, których pobyt jest niepożądany.

Jednym z zapowiedzianych w strategii działań jest stworzenie systemu wydawania wiz oraz legalizacji pobytu, który ograniczy biurokrację, ale jednocześnie zwiększy bezpieczeństwo migracyjne. Strategia wskazuje także na potrzebę zwiększenia spójności między systemem legalizacji pobytu i legalizacji pracy. Przedłożony projekt realizuje te zapowiedzi w odniesieniu do legalizacji pobytu cudzoziemców będących obywatelami państw najwyżej rozwiniętych (takich jak Japonia, Korea Południowa), których wjazd i pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie miał jednoznacznie pozytywny wpływ na konkurencyjność polskiej gospodarki przy minimalizowaniu ryzyka migracyjnego.

Zidentyfikowanym problemem jest przewlekłość postępowań wizowych i pobytowych w stosunku do cudzoziemców uzupełniających niedobory na polskim rynku pracy, co jest związane z inwestycjami zagranicznymi realizowanymi w Polsce. Wpływa to także na atrakcyjność Polski w zakresie przyciągania inwestycji zagranicznych i tworzenie nowych miejsc pracy.

W latach 2014–2025 był obserwowany dynamiczny przyrost spraw z zakresu legalizacji pobytu obywateli państw trzecich załatwianych przez wojewodów. W 2025 roku złożono ponad 560 tys. wniosków o legalizację pobytu. Co prawda w roku 2023 takich wniosków było ponad 615 tys., to jednak trend obserwowany przez ostatnie 10 lat jest jednoznaczny.

Ten wzrost doprowadził do strukturalnego problemu przewlekłości postępowań legalizacyjnych. Powyższe, istotne utrudnienie dotyczy także obywateli najbardziej rozwiniętych państw trzecich, w tym tych szczególnie istotnych dla polskiej gospodarki, z których pochodzą strategiczne inwestycje pozwalające na dalszy rozwój ekonomiczny naszego kraju i wzrost dobrobytu obywateli Polski.

Nie mogąc liczyć na zakończenie postępowania administracyjnego w określonych terminach, cudzoziemcy należący do tej kategorii (w tym kadra zarządzająca wysokiego szczebla) często nie składają właściwych wniosków o legalizację pobytu do wojewodów i wybierają rozwiązanie polegające na wielokrotnym ubieganiu się o wize do Polski lub podróżują do naszego kraju w ramach ruchu bezwizowego (przy czym ich pobyt w takich przypadkach jest ograniczony do 90 dni w okresie ostatnich 180 dni), co prowadzi do obciążenia służby konsularnej. Ponadto, cudzoziemcy, którzy zdecydowali się na złożenie wniosku o wydanie zezwolenia pobytowego, w toku postępowania napotykać istotne trudności w podróżach zagranicznych, gdyż fakt jego trwania legalizuje wprawdzie pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest jednak tytułem prawnym uprawniającym do przekraczania granic państwowych. W konsekwencji cudzoziemcy ubiegający się o legalizację pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pozostają przez długi czas w stanie niepewności prawnej, a pracodawcy oraz inne podmioty korzystające z pracy lub usług cudzoziemców napotykać istotne utrudnienia organizacyjne. Taka sytuacja powoduje ryzyko utraty niektórych inwestycji i ich realizację w innych państwach. W kontekście obywateli państw trzecich strategicznie ważnych dla rozwoju polskiej gospodarki powyższe zjawisko należy uznać za szczególnie niekorzystne, gdyż zniechęca ono do podejmowania decyzji biznesowych o długookresowym zainwestowaniu w polską gospodarkę. Powyższe nabiera szczególnego znaczenia w kontekście

planowanych zmian w obszarze energetycznym czy ambicji przyciągania inwestycji z obszaru wysokich technologii. Dlatego też problem ten wymaga jak najszybszego rozwiązania.

Celem projektu jest zatem znaczące skrócenie realnego okresu oczekiwania przez obywateli wybranych państw trzecich, z których pobyt nie wiąże się ryzyko migracyjne, na rozpatrzenie wniosku złożonego do właściwego miejscowo wojewody o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy, jednak z zachowaniem dotychczasowego standardu sprawdzeń z zakresu bezpieczeństwa. Celem projektowanej regulacji jest także racjonalizacja wykorzystania zasobów administracyjnych poprzez umożliwienie koncentracji działań organów na sprawach bardziej skomplikowanych, wymagających pogłębionej analizy lub wiążących się z podwyższonym ryzykiem migracyjnym, tak aby wyeliminować wydawanie zezwoleń pobytowych osobom, których pobyt w Polsce byłby niepożądany.

Dla osiągnięcia głównego celu, projekt zakłada wprowadzenie mechanizmu milczącego zakończenia postępowania jako odpowiedzi na opisane problemy. Konstrukcja milczącego załatwienia sprawy jest unormowana w art. 122a–122h ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanego dalej „kpa”, i znajduje zastosowanie, gdy przepis szczególny przewiduje zastosowanie tych przepisów w konkretnym typie postępowania. Zgodnie z art. 122a § 1 kpa sprawa może być załatwiona milcząco, jeżeli przepis szczególny tak stanowi. Projekt przewiduje wprowadzenie do ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zwanej dalej „ustawą o cudzoziemcach”, przepisu umożliwiającego stosowanie milczącego załatwienia sprawy (w formule milczącego zakończenia postępowania) w postępowaniach zainicjowanych wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, z ograniczeniami podmiotowymi i przedmiotowymi. Niezbędne jest także dodanie przepisów określających termin, w jakim sprawę uważa się za załatwioną, oraz szczególny tryb działania organu gwarantujący dokonanie weryfikacji wszystkich okoliczności mogących świadczyć o tym, że pobyt cudzoziemca wiąże się z jakimkolwiek zagrożeniem.

Projekt zakłada, że instytucja milczącego zakończenia postępowania będzie stosowana wyłącznie wobec obywateli wybranych państw trzecich reprezentujących najbardziej rozwinięte gospodarki świata, w których wynagrodzenia pozostają najwyższe. Dobór tych państw zostanie powierzony Radzie Ministrów, która określi ich listę w drodze rozporządzenia, kierując się kryteriami dotyczącymi poziomu rozwoju oraz poziomu ryzyka migracyjnego związanego z migracją obywateli poszczególnych państw do Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt zakłada, iż wspomniane rozwiązanie może dotyczyć jedynie państw, których obywatele są zwolnieni z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich Unii Europejskiej na pobyt nie dłuższy niż 90 dni w okresie 180 dni, zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/1806”, należących do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, w których produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca według parytetu siły nabywczej przekracza 50 000 dolarów międzynarodowych. Ponadto w projekcie przewidziano kryterium średniego rocznego wskaźnika ilorazu liczby decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wydanych przez organ pierwszej instancji wobec obywateli tego państwa w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających wydanie rozporządzenia oraz liczby obywateli tego państwa posiadających ważny dokument pobytowy. Wskaźnik ten liczony oddzielnie za każdy rok w okresie trzech lat przed wydaniem rozporządzenia nie może przekroczyć 2%.

Jednocześnie milczącym zakończeniem postępowania nie będą mogli zostać objęci obywatele państw, w odniesieniu do których wprowadzono wyjątek od zwolnienia z konieczności

posiadania wizy na podstawie art. 58a lub art. 58b ustawy o cudzoziemcach, a także w odniesieniu do których przewidziano obowiązek posiadania wizy w celu podjęcia pracy poprzez wskazanie go w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzenia pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wymienionymi rozporządzeniami można wprowadzić ograniczenia dla cudzoziemców korzystających z ruchu bezwizowego (ograniczenie zakresu zwolnienia z obowiązku wizowego lub możliwości podejmowania pracy). Zgodnie z projektem zezwolenie na pobyt czasowy nie będzie mogło być udzielone poprzez milczące zakończenie postępowania również obywatelom państw, w których warunki bezpieczeństwa skutkują zwiększonym zagrożeniem terroryzmem lub przestępczością, mającym zasięg międzynarodowy, a także tych, które nie współpracują z właściwymi organami przy realizacji powrotów ich obywateli objętych decyzjami o zobowiązaniu do powrotu oraz jeżeli stałoby to w sprzeczności z interesem Rzeczypospolitej Polskiej lub zobowiązaniami międzynarodowymi.

Analiza danych ekonomicznych oraz danych migracyjnych z uwzględnieniem sytuacji bezpieczeństwa w poszczególnych państwach wskazuje, że opisane kryteria spełniają aktualnie następujące państwa:

- Związek Australijski,
- Japonia,
- Republika Korei,
- Stany Zjednoczone Ameryki,
- Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

W projektowanych przepisach przewidziano, że milczące zakończenie postępowania będzie możliwe do zastosowania w przypadkach cudzoziemców składających wnioski o wydanie zezwoleń na pobyt czasowy, z wyjątkiem przypadków gdy zezwolenie miałoby być wydane na podstawie art. 139a ust. 1, art. 139o ust. 1, art. 176, art. 181 lub art. 185a ustawy o cudzoziemcach, a także na podstawie art. 159 ust. 1 lub art. 160 pkt 1, 3, 4 lub 6 ustawy o cudzoziemcach, jeżeli cudzoziemiec przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W zakresie projektowanego rozwiązania znalazłyby się:

- zezwolenie na pobyt czasowy i pracę,
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji,
- zezwolenie w celu prowadzenia działalności gospodarczej,
- zezwolenie w celu kształcenia się na studiach,
- zezwolenie w celu prowadzenia badań naukowych oraz
- zezwolenie w celu odbycia stażu lub wolontariatu.

Wyliczone wyżej wyłączenia są w pierwszej kolejności podyktowane brakiem digitalizacji wniosków o niektóre typy zezwoleń (zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż, w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, zezwolenia, o które wnioskuje się w imieniu cudzoziemca podczas jego pobytu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej). Forma papierowa wniosku doręczanego najczęściej za pośrednictwem operatora pocztowego uniemożliwia podjęcie przez wojewodę czynności bezpośrednio po odnotowaniu wpływu sprawy. Wszystkie pozostałe wnioski objęte możliwością milczącego zakończenia postępowania będą składane za pośrednictwem Modułu Obsługi Spraw (MOS). Wyłączeniu będą podlegały także te zezwolenia, których natura nie przystaje do profilu zakładanej grupy

adresatów wprowadzanego rozwiązania (tj. obywateli państw wysokorozwiniętych), jak i do konstrukcji milczącego zakończenia postępowania, tj. wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi, zezwolenia ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zezwolenia na pracę sezonową.

Liczba wniosków o zezwolenie na pobyt czasowy tych typów, w stosunku do których adekwatna będzie instytucja milczącego zakończenia postępowania, złożonych przez obywateli wcześniej wskazanych państw kształtowała się w ostatnich latach następująco:

- w 2023 r. – 6.010 wniosków,
- w 2024 r. – 5.545 wniosków,
- w 2025 r. – 5.750 wniosków.

Wnioski te stanowiły w latach 2023, 2024 i 2025, odpowiednio 1,1, 1,2 i 1,1% wszystkich składanych wniosków o pobyt czasowy.

Milczące zakończenie postępowania nie będzie następować, gdy dane cudzoziemca będą figurować w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu albo gdy w jego sprawie jest niezbędne przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, lub też w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, a także, gdy w wyniku procesu przekazywania właściwych informacji zostaną zidentyfikowane zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Milczące zakończenie postępowania będzie następować w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, a w przypadku braków formalnych wniosku – w terminie 60 dni od usunięcia takich braków.

W celu zapewnienia sprawności postępowania i zagwarantowania cudzoziemcom realnej możliwości skorzystania z mechanizmu milczącego załatwienia sprawy, projekt wprowadza sztywny, 7-dniowy termin dla wojewody na wystosowanie wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku (dodawany w art. 106e ust. 3). Rozwiązanie to zapobiegnie sytuacjom, w których opieszałość organu na początkowym etapie postępowania opóźniałaby rozpoczęcie biegu 60-dniowego terminu niezbędnego do milczącego zakończenia postępowania.

Milczące zakończenie postępowania będzie dotyczyć wyłącznie postępowań toczących się przed wojewodami, tj. w I instancji administracyjnej (na etapie najbardziej obciążonym organizacyjnie) i nie będzie dotyczyć postępowań odwoławczych toczących się przed Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Termin ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego w wyniku milczącego zakończenia postępowania wynosić będzie 2 lata, z wyjątkiem zezwoleń wydawanych na podstawie: art. 144 ust. 1 i 3, wtedy termin ważności wynosić będzie 15 miesięcy; art. 157a ust. 1 – 6 miesięcy; art. 157g ust. 1 – 1 rok.

Wprowadzeniu planowanego rozwiązania musi towarzyszyć zapewnienie mechanizmów zapewniających właściwy poziom bezpieczeństwa państwa oraz możliwość kontroli legalności pobytu cudzoziemców. W tym celu projekt zakłada, iż w razie niezakończenia niezbędnych sprawdzeń dotyczących bezpieczeństwa do czasu załatwienia sprawy w nowym trybie, sprawdzenia te będą kontynuowane. Niezależnie od powyższego, projekt przewiduje skrócenie, do 10 dni, terminu, w którym właściwe organy mają przekazać wojewodzie niezbędne informacje. Do czasu pozytywnego zakończenia ww. sprawdzeń, cudzoziemiec nie otrzyma

karty pobytu. W razie ustalenia po odbiorze przez cudzoziemca karty pobytu, że zagrożenie istnieje, wojewoda wyda decyzję o cofnięciu tego zezwolenia. Zakłada się natychmiastową wykonalność takiej decyzji. Powyższe pozwoli na szybką reakcję państwa poprzez usunięcie zezwolenia wydanego w tym trybie z obrotu prawnego.

Projekt przewiduje również niezbędne mechanizmy zabezpieczające na wypadek niespełnienia przez cudzoziemca podstawowych obowiązków warunkujących wydanie dokumentu pobytowego. W przypadku gdy do dnia milczącego zakończenia postępowania nie zrealizowano obowiązku osobistego stawiennictwa, złożenia odcisków linii papilarnych, wzoru podpisu lub przedstawienia ważnego dokumentu tożsamości, wojewoda niezwłocznie wezwie cudzoziemca do ich dopełnienia (dodawany art. 112e ust. 1). Niezastosowanie się do prawidłowo doręzonego wezwania będzie skutkowało wygaśnięciem skutków milczącego zakończenia postępowania z mocy prawa oraz umorzeniem postępowania przez wojewodę (art. 112e ust. 2 i 3). Ponadto, wydanie samej karty pobytu uwarunkowano uprzednim zamieszczeniem w aktach sprawy stosownych adnotacji urzędowych potwierdzających milczące zakończenie postępowania oraz realizację obowiązków z zakresu identyfikacji cudzoziemca (dodawane art. 112f oraz art. 240a).

W przypadku zastosowania instrumentu milczącego zakończenia postępowania będzie on podlegał regularnej ocenie, w tym pod kątem zmian okoliczności dotyczących państw wskazanych w rozporządzeniu. Projektowane przepisy zobowiązują ministra właściwego do spraw wewnętrznych do przedkładania Radzie Ministrów informacji na temat stosowania rozporządzenia, która obejmuje ocenę, czy państwa wpisane na listę, o której mowa w art. 112b ust. 3, w dalszym ciągu spełniają przesłanki wpisu. Mechanizm ewaluacji funkcjonowania rozporządzenia zostanie wzmocniony rygorystycznym wymogiem konsultacji. Coroczna informacja przedkładana Radzie Ministrów przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych będzie wymagała uprzedniego zasięgnięcia opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Prokuratora Krajowego (dodawany art. 112b ust. 5). Zagwarantuje to kompleksową weryfikację ewentualnych zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego w kontekście utrzymania danego państwa na liście. Ponadto projektowany przepis dostosowujący (art. 3) precyzuje, że pierwsza tego typu informacja zostanie przedstawiona Radzie Ministrów do 30 września roku następującego po roku wejścia w życie rozporządzenia.

Projektowana regulacja wpłynie korzystnie na sytuację cudzoziemców z wybranych państw trzecich legalnie przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez znaczące skrócenie czasu oczekiwania na rozstrzygnięcie sprawy oraz zwiększenie przewidywalności procedur.

Regulacja będzie pozytywnie oddziaływać na rynek pracy, w szczególności poprzez szybszą stabilizację sytuacji cudzoziemców z objętych rozporządzeniem państw, wykonujących pracę lub prowadzących działalność gospodarczą. Mimo, że liczebność grupy cudzoziemców mogących skorzystać z dobrodziejstwa milczącego załatwienia sprawy będzie znacznie ograniczona w stosunku do całkowitej liczby składanych wniosków o zezwolenia na pobyt czasowy, to ze względu na charakter wykonywanej przez tę grupę cudzoziemców pracy oraz ulokowanie znacznej części z nich w sektorach mających strategiczne znaczenie dla polskiej gospodarki, w tym na kierowniczych stanowiskach, wejście w życie projektowanej ustawy będzie mieć pozytywny wpływ na poprawę klimatu inwestycyjnego w naszym kraju, konkurencyjność polskiej gospodarki, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców i bezpieczeństwo obrotu prawnego i gospodarczego.

Projekt nie powoduje konieczności zwiększenia wydatków budżetu państwa. W dłuższej perspektywie może prowadzić do ograniczenia kosztów administracyjnych związanych z obsługą postępowań.

Projektowana ustawa nie wymaga wskazania dodatkowych źródeł finansowania. Wdrażanie regulacji będzie następowało w ramach środków pozostających w dyspozycji właściwych jednostek sektora finansów publicznych.

Projekt ustawy pozostaje zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt uwzględnia regulacje dotyczące ruchu bezwizowego wynikające z rozporządzenia 2018/1806. Projektowana regulacja dotyczy krajowych procedur administracyjnych związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców i pozostaje w zakresie kompetencji państwa członkowskiego.

Projektowana ustawa jest zgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z zasadą sprawności działania instytucji publicznych, zasadą proporcjonalności oraz zasadą bezpieczeństwa prawnego.

Projekt przewiduje wejście ustawy w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, co jest uzasadnione potrzebą szybkiego wdrożenia rozwiązań usprawniających funkcjonowanie systemu legalizacji pobytu cudzoziemców, także w kontekście uruchomionego z dniem 4 maja 2026 r. rozwiązania umożliwiającego beneficjentom ochrony czasowej składanie wniosków o 3-letnią kartę pobytu, a przez to spodziewanego dodatkowego wzrostu wniosków wpływających do wojewodów.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

Przedmiotowa regulacja nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o cudzoziemcach Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Maciej Duszczyk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Paweł Dąbrowski – Dyrektor Departamentu Spraw Międzynarodowych i Migracji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 22 728 141 20 Sekretariat.DSMiM@mswia.gov.pl	Data sporządzenia: 3 lipca 2026 r. Źródło: własne Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD408
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W dniu 15 maja 2024 r. Rada Ministrów przyjęła dokument „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025–2030”. Jednym z zapowiedzianych w niej działań jest zapewnienie systemu wydawania wiz oraz legalizacji pobytu, tak aby ograniczać biurokrację. Strategia wskazuje także na potrzebę zwiększenia spójności między systemem legalizacji pobytu i legalizacji pracy. Przedłożony projekt realizuje te zapowiedzi w odniesieniu do legalizacji pobytu cudzoziemców będących obywatelami państw najwyżej rozwiniętych, których wjazd i pobyt na terytorium RP nie wiąże się z realnym ryzykiem migracyjnym.

Proponowane rozwiązania są odpowiedzią na problem długotrwałości postępowań w sprawie legalizacji pobytu, co dotyka obywateli wszystkich państw, bez względu na typ wnioskowanego zezwolenia oraz status materialny i profil migranta. Długotrwałość załatwiania spraw cudzoziemskich jest następstwem dynamicznej transformacji Polski w państwo imigracyjne, w szczególności w konsekwencji sytuacji w Ukrainie oraz potrzeb polskiego rynku pracy.

W roku 2025 średni czas rozpatrywania wniosków o zezwolenia pobytowe w poszczególnych województwach wynosił: województwo dolnośląskie – 297 dni, województwo kujawsko-pomorskie – 514 dni, województwo lubelskie – 237 dni, województwo lubuskie – 469 dni, województwo łódzkie – 329 dni, województwo małopolskie – 175 dni, województwo mazowieckie – 265 dni, województwo opolskie – 610 dni, województwo podkarpackie – 248 dni, województwo podlaskie – 297 dni, województwo pomorskie – 543 dni, województwo śląskie – 633 dni, województwo świętokrzyskie – 271 dni, województwo warmińsko-mazurskie – 209 dni, województwo wielkopolskie – 343 dni, województwo zachodniopomorskie – 461 dni.

W chwili obecnej w ustawie o cudzoziemcach funkcjonują dwa rozwiązania przewidujące priorytetowe traktowanie niektórych kategorii wniosków, tj. art. 117b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zwanej dalej „ustawą o cudzoziemcach”, stanowiący odesłanie do art. 27 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 112a ust. 3b ustawy o cudzoziemcach. Pierwsze dotyczy wyłącznie jednego typu zezwolenia na pobyt czasowy (zezwolenia na pobyt czasowy i pracę – tzw. zezwolenie jednolite, główne zezwolenie, o które ubiegają się cudzoziemcy w Polsce) i przewiduje priorytetowe rozpatrzenie spraw cudzoziemców, którzy mają podjąć zatrudnienie w podmiotach wpisanych do wykazu przedsiębiorców wykonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz sprawy cudzoziemców występujących o ten typ zezwolenia po raz kolejny i spełniających dalsze warunki odnoszące się do warunków ich zatrudnienia, wyszczególnionych w art. 27 pkt 2 tej ustawy. Drugie przewiduje, że wojewoda z uwzględnieniem pierwszeństwa rozpatruje wnioski o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy: 1) o którym mowa w art. 144 – złożone przez cudzoziemców przyjętych do szkoły doktorskiej; 2) o którym mowa w art. 151 – złożone przez cudzoziemców uczestniczących w prowadzeniu działalności naukowej w uczelniach akademickich, instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutach badawczych. Art. 112a ust. 3b ustawy o cudzoziemcach wszedł w życie 27 kwietnia 2026 r. Oba powyższe rozwiązania mają w obecnej sytuacji ograniczone skutki na praktykę prowadzenia postępowań ze względu na znaczącą całkowitą liczbę prowadzonych przez wojewodów spraw dotyczących legalizacji pobytu, która prowadzi do opóźnień już na wstępnych etapach postępowań, a nawet do istotnych opóźnień w zakresie rejestracji wniosków składanych przez cudzoziemców.

Jednocześnie od dnia 27 kwietnia 2026 r. złożenie wniosków o udzielenie większości zezwoleń na pobyt czasowy, pobyt stały i pobyt rezydenta długoterminowego UE jest możliwe wyłącznie elektronicznie, za pośrednictwem portalu MOS. Rozwiązanie to ma na celu usprawnienie i przyspieszenie prowadzonych przez wojewodów postępowań w zakresie legalizacji pobytu. Mając jednak na uwadze rozpoczęcie w dniu 4 maja 2026 r. przyjmowania wniosków o wydanie specjalnego zezwolenia na pobyt czasowy przeznaczonego dla dotychczasowych beneficjentów ochrony czasowej i liczbę cudzoziemców uprawnionych do otrzymania tego zezwolenia wynoszącą ponad 826 tys., uruchomienie systemu MOS i płynące z niego korzyści mogą okazać się niewystarczające dla realizacji celu zdecydowanego skrócenia postępowań prowadzonych przed wojewodami, stąd pożądane pozostaje wdrażanie dalszych, komplementarnych rozwiązań.

Liczba wniosków o zezwolenia na pobyt czasowy składanych przez cudzoziemców w okresie ostatnich 5 lat kształtuje się następująco:

- w roku 2025 w sumie 508 109 wniosków: Ukraina – 288 883, Białoruś – 45 392, Kolumbia – 22 972, Gruzja – 20 433, Indie – 18 291, Uzbekistan 9 425, Filipiny – 8 362; Nepal – 8 324, Turcja – 8 205, Wietnam – 7 749, pozostałe – 70 073,
- w roku 2024 w sumie 460 921 wniosków: Ukraina – 252 773, Białoruś – 39 897, Gruzja – 18 825, Kolumbia – 18 699, Indie – 15 735, Uzbekistan 9 818, Turcja 9 148, Filipiny – 8 881, Wietnam 8 012, Nepal – 7 376, pozostałe – 71 757,
- w roku 2023 w sumie 553 057 wniosków: Ukraina – 295 978, Białoruś – 70 133, Gruzja – 33 549, Indie – 18 561, Turcja 13 696, Uzbekistan 11 016, Filipiny – 7 823, Rosja – 7 427, Wietnam 7 392, Nepal – 7 376, pozostałe – 76 382,
- w roku 2022 w sumie 486 927 wniosków: Ukraina – 294 032, Białoruś – 49 602, Gruzja – 36 873, Indie – 11 459, Chiny – 10 527, Rosja – 10 239, Mołdawia – 9 800, Uzbekistan – 7 174, Turcja – 6 507, Wietnam – 4 549, pozostałe – 46 165,
- w roku 2021 w sumie 361 322 wnioski: Ukraina – 255 792, Białoruś – 19 788, Gruzja – 23 005, Mołdawia – 8 564, Indie – 7 058, Rosja – 5 955, Wietnam – 3 752, Uzbekistan – 3 360, Turcja – 3 022, Chiny – 2 437, pozostałe – 28 589.

Powyższe, istotne utrudnienie, wynikające z przewlekłości postępowań dotyczy także obywateli najbardziej rozwiniętych państw trzecich, w tym tych szczególnie istotnych dla polskiej gospodarki, z których pochodzą strategiczne inwestycje pozwalające na dalszy rozwój ekonomiczny naszego kraju i wzrost dobrobytu obywateli Polski.

Nie mogąc liczyć na zakończenie postępowania administracyjnego w określonych terminach, cudzoziemcy często nie składają właściwych wniosków do wojewodów i wybierają rozwiązanie polegające na wielokrotnym ubieganiu się o wizy do Polski lub podróżują do naszego kraju w ramach ruchu bezwizowego (przy czym ich pobyt w takich przypadkach jest ograniczony do 90 dni w okresie ostatniego pół roku). Ponadto, cudzoziemcy oczekujący na wydanie zezwolenia pobytowego często nie mogą w tym czasie opuścić naszego kraju, nawet w ramach wykonywania obowiązków służbowych.

W kontekście obywateli państw trzecich strategicznie ważnych dla rozwoju polskiej gospodarki, powyższe zjawisko należy uznać za szczególnie niekorzystne, gdyż zniechęca ono do podejmowania decyzji biznesowych o długookresowym zainwestowaniu w polską gospodarkę.

Powyższe nabiera szczególnego znaczenia w kontekście planowanych zmian w obszarze energetycznym czy ambicji przyciągania inwestycji z obszaru wysokich technologii.

Celem projektu jest zatem znaczące skrócenie realnego okresu oczekiwania przez obywateli wybranych państw trzecich, z których pobytem nie wiąże się ryzyko migracyjne, na rozpatrzenie wniosku złożonego do właściwego miejscowo wojewody o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dla realizacji głównego celu, projekt zakłada, że:

- Obywatele najbardziej rozwiniętych państw trzecich, którzy korzystają z ruchu bezwizowego w UE, w postępowaniach dotyczących legalizacji pobytu będą korzystać z instytucji milczącego zakończenia postępowania, unormowanej w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „kpa”.

- Selekcji tych państw dokona Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. Przepisy projektowanej ustawy wskażą kryteria selekcji tych państw, które uwzględnią: ruch bezwizowy, członkostwo w OECD, wysoki poziom PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca według parytetu siły nabywczej oraz kryterium migracyjne odnoszące się do liczby wydanych decyzji o zobowiązaniu do powrotu w stosunku do liczby cudzoziemców z danego kraju w Polsce.
- Na wspomnianą listę nie będą mogły być wpisane państwa o zwiększonym poziomie zagrożenia terrorystycznego lub przestępczością, mającym zasięg międzynarodowy, niewspółpracujące przy przyjmowaniu cudzoziemców wydalanych z Polski oraz w przypadku, w którym będzie to stało w sprzeczności z interesem Rzeczypospolitej Polskiej lub zobowiązaniami międzynarodowymi.
- Rada Ministrów uwzględni ponadto ryzyko migracyjne, zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa i zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.
- Milczące zakończenie postępowania będzie możliwe do zastosowania w przypadkach cudzoziemców składających wnioski o wydanie zezwoleń na pobyt czasowy, z wyjątkiem przypadków, gdy zezwolenie miałyby być wydane na podstawie art. 139a ust. 1, art. 139o ust. 1, art. 176, art. 181 lub art. 185a ustawy o cudzoziemcach, a także na podstawie art. 159 ust. 1 lub art. 160 pkt 1, 3, 4 lub 6 ustawy o cudzoziemcach, jeżeli cudzoziemiec przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Z tej możliwości wyłączone zostaną wszystkie zezwolenia na pobyt czasowy, których sposób złożenia nie został zdigitalizowany oraz które miałyby być wydane dla cudzoziemców przebywających poza Polską.
- Instytucja milczącego zakończenia postępowania nie będzie stosowana w przypadku innych tytułów pobytowych o charakterze stałym, tj. zezwolenia na pobyt stały i zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.
- Milczące zakończenie postępowania nie będzie następować, gdy dane cudzoziemca będą figurować w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, albo w którego sprawie jest niezbędne przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, lub też gdy dane cudzoziemca będą figurować w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, a także, gdy w wyniku procesu przekazywania właściwych informacji zostaną zidentyfikowane zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- Milczące załatwienie sprawy będzie następować w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku – w terminie 60 dni od usunięcia takich braków.
- Milczące załatwienie sprawy będzie dotyczyć wyłącznie postępowań toczących się przed wojewodami, tj. w I instancji administracyjnej (na etapie najbardziej obciążonym organizacyjnie) i nie będzie dotyczyć postępowań odwoławczych toczących się przed Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców.
- Po uzyskaniu zezwolenia w nowym trybie, cudzoziemiec (tak jak inni cudzoziemcy na dotychczasowych zasadach) otrzyma kartę pobytu uprawniającą wraz z dokumentem podróży do przekraczania granic unijnych.
- Termin ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego w wyniku milczącego zakończenia postępowania będzie wynosić 2 lata, z wyjątkiem zezwoleń wydawanych na podstawie: art. 144 ust. 1 i 3, wtedy termin ważności wynosić będzie 15 miesięcy; art. 157a ust. 1 – 6 miesięcy; art. 157g ust. 1 – 1 rok.
- W razie niezakończenia niezbędnych sprawdzeń dotyczących bezpieczeństwa do czasu załatwienia sprawy w nowym trybie, sprawdzenia te będą kontynuowane. Niezależnie od powyższego, projekt przewiduje skrócenie, do 10 dni, terminu, w którym właściwe organy mają przekazać wojewodzie niezbędne informacje. Do czasu pozytywnego zakończenia ww. sprawdzeń, cudzoziemiec nie otrzyma karty pobytu.

W razie ustalenia po odbiorze przez cudzoziemca karty pobytu, że zagrożenie istnieje, wojewoda wyda decyzję o cofnięciu tego zezwolenia. Zakłada się natychmiastową wykonalność takiej decyzji.

Konstrukcja milczącego załatwienia sprawy jest unormowana w kodeksie postępowania administracyjnego i znajduje zastosowanie, gdy przepis szczególnie przewiduje zastosowanie tych przepisów w konkretnym typie postępowania.

Niezbędnym środkiem realizacji ww. założeń będzie zatem zawarcie w ustawie o cudzoziemcach jedynie przepisów, które będą aktywować te regulacje kodeksowe, określać termin, w jakim sprawę uważa się za załatwioną oraz określać szczególnie dla danego postępowania tryb działania organu w przypadku milczącego załatwienia sprawy, którego główne elementy wskazano powyżej. W pozostałym zakresie, regulacje kpa będą stosowane odpowiednio.

Celem osiągnięcia zakładanego celu analizowano także wdrożenie rozwiązania polegającego na ustanowieniu oddzielnego zezwolenia pobytowego, jednak z uwagi na wielość celów dla jakich wydaje się zezwolenia i zapotrzebowanie cudzoziemców na konkretne, przewidziane już, kategorie zezwolenia pobytowego, wdrożenie tego założenia okazało się niecelowe.

W proponowanym rozwiązaniu, tryb działania wojewody będzie się sprowadzał do przeprowadzenia niezbędnych ustaleń pod kątem ewentualnych zagrożeń stwarzanych przez pobyt w Polsce i wydania karty pobytu, gdy pozwoli na to wspomniane ustalenia.

Projektowane regulacje nie naruszają zasad wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich uregulowanych we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na konstrukcję polskiego systemu legalizacji pobytu cudzoziemców opartego o urzędy wojewódzkie orzekające w I instancji administracyjnej, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców orzekającego w II instancji i każdorazowe składanie przez cudzoziemców wniosków o wydanie nowych zezwoleń w przypadku kontynuacji dotychczasowego pobytu, a także po uwzględnieniu skali obciążenia krajowych organów wpływającymi wnioskami i wielomiesięcznych opóźnień w załatwianiu spraw, rozwiązania zastosowane w krajach OECD/UE trudno odnieść do sytuacji w Polsce. W latach 2016–2022 Polska wydawała najwyższą w UE liczbę tak zwanych pierwszych zezwoleń pobytowych (krajowe wizy długoterminowe oraz pierwsze zezwolenia na pobyt czasowy), co dodatkowo miało wpływ na wyjątkową na tle innych państw członkowskich sytuację w zakresie systemu legalizacji pobytu, który wcześniej odpowiadał na potrzeby państwa o umiarkowanym napływie cudzoziemców. Jednocześnie państwa członkowskie UE w różnym zakresie stosują uproszczenia w postępowaniach o legalizację pobytu dla wybranych kategorii wnioskodawców.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
cudzoziemcy	Liczba wniosków o udzielenie zezwoleń na pobyt czasowy składanych przez obywateli Australii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Japonii, które to wnioski objęte zostałyby planowanym rozwiązaniem w ostatnich latach wyglądała następująco: • 5 981 w 2023 r., • 5 504 w 2024 r., • 5 719 w 2025 r.	Dane statystyczne Urzędu do Spraw Cudzoziemców	Wprowadzenie rozwiązań prawnych, które będą pozwalały na szybkie załatwienie wniosków złożonych przez obywateli wybranych państw trzecich o zezwolenia na pobyt czasowy złożone z uwagi na określone cele pobytu.
województwie	16 wojewodów	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.	Wprowadzenie rozwiązań prawnych, które będą pozwalały organom na załatwienie spraw w sposób milczący. Zmniejszenie obciążenia administracyjnego tych organów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych. W celu wykonania wynikającego z przepisów obowiązującego prawa obowiązku zasięgnięcia opinii projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Przewodniczącemu Rady Dialogu Społecznego;
- 6) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 7) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 8) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 9) Głównemu Inspektorowi Pracy;
- 10) Konfederacji „Lewiatan”;
- 11) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 12) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Europejskiej Unii Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Klasy Średniej UNICORN;
- 14) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 15) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 16) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;
- 17) Forum Związków Zawodowych;
- 18) Związkowi Rzemiosła Polskiego.

Projekt został również przekazany do konsultacji publicznych do:

- 1) Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 2) Fundacji Panoptykon;
- 3) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 4) Instytutu na Rzecz Państwa Prawa;
- 5) Stowarzyszenia Amnesty International;
- 6) Stowarzyszenia Interwencji Prawnej.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Konsultacje publiczne i opiniowanie są przeprowadzane w trakcie trwania uzgodnień międzyresortowych. Wyznaczono 21-dniowy termin na przedstawienie stanowiska oraz 30-dniowy termin dla związków zawodowych i organizacji pracodawców. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania zostanie przedstawione w Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Łącznie
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

pozostałe jednostki (oddzielnie)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Projektowane zmiany nie będą powodowały skutków finansowych.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany nie będą powodowały skutków finansowych. Nie wpłyną także na bezpośrednią potrzebę utworzenia dodatkowych rejestrów czy dokonania zmian w systemie elektronicznego składania wniosków o wydanie zezwoleń pobytowych.										
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe											
Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)			
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-			
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Regulacja będzie pozytywnie oddziaływać na rynek pracy, w szczególności poprzez szybszą stabilizację sytuacji cudzoziemców z objętych rozporządzeniem państw wykonujących pracę lub prowadzących działalność gospodarczą. Mimo, że liczebność grupy cudzoziemców mogących skorzystać z dobrodziejstwa milczącego załatwienia sprawy będzie znacznie ograniczona w stosunku do całkowitej liczby składanych wniosków o zezwolenia na pobyt czasowy, to ze względu na charakter wykonywanej przez tę grupę cudzoziemców pracy oraz ulokowanie znacznej części z nich w sektorach mających strategiczne znaczenie dla polskiej gospodarki, w tym na kierowniczych stanowiskach, wejście w życie projektowanej ustawy będzie mieć pozytywny wpływ na poprawę klimatu inwestycyjnego w naszym kraju, konkurencyjność polskiej gospodarki, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców i bezpieczeństwo obrotu prawnego i gospodarczego.									
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	jw.									
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	jw.									
Niemierzalne	-	jw.									
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanej ustawy będzie mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.										
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu											
☐ nie dotyczy											

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Zmniejszenie obciążeń organów będzie wynikać z wprowadzenia możliwości milczącego załatwiania wniosków o wydanie zezwoleń pobytowych składanych przez obywateli wybranych państw trzecich. Przejawem tego będzie chociażby brak potrzeby długotrwałego prowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz projektowania i wydawania decyzji administracyjnej o udzieleniu bądź odmowie udzielania wnioskowanego zezwolenia pobytowego w opisywanym trybie. O ile, w pojedynczym przypadku załatwiania danej sprawy, skrócenie czasu oczekiwania na decyzję można ocenić jako istotne (z np. 2 lat do ok. 3 miesięcy), to z uwagi na potencjalną, niską liczbę spraw jakie będą załatwiane w omawianym trybie, pozytywny wpływ na skrócenie czasu załatwiania przez wojewodów pozostałych spraw będzie mieć mniejszy, lecz nadal potrzebny, zasięg.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanej ustawy będzie mieć pozytywny wpływ na rynek pracy. Projekt przewiduje możliwość milczącego kończenia postępowań wszczętych na wniosek cudzoziemców z wybranych państw trzecich o wydanie zezwoleń na pobyt czasowy, w tym zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zakładane rozwiązania skutkować będą usprawnieniem procedur związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców pochodzących z najbardziej rozwiniętych państw trzecich, w tym tych strategicznie ważnych dla polskiej gospodarki i znaczącym skróceniem okresu oczekiwania na załatwienie wniosków tych cudzoziemców o wydanie zezwoleń na pobyt czasowy. Przy uwzględnieniu ostatnich dostępnych danych, można przyjąć, że projektowane rozwiązanie mogłoby objąć około 6 tys. wniosków rocznie. Powyższe obrazuje, iż przy uwzględnieniu obecnej skali legalizacji pobytu w Polsce (562 tys. wniosków złożonych w 2025 r. o pobyt czasowy, stały i rezydenta długoterminowego UE) oraz dochowaniu niezbędnych standardów w zakresie weryfikacji cudzoziemców pod kątem ewentualnego zagrożenia, planowane rozwiązanie z jednej strony nie wpłynie negatywnie na bezpieczeństwo migracyjne w naszym kraju, a z drugiej – wyraźnie poprawi środowisko inwestycyjne dla wspomnianych strategicznych partnerów ekonomicznych Polski.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie projektowanej ustawy proponuje się określić na 14 dni od dnia ogłoszenia. Takie ukształtowanie terminu wejścia w życie jest konieczne z uwagi na pilną potrzebę uregulowania zagadnienia pod kątem obywateli wybranych państw trzecich oraz odciążenia administracyjnego właściwych wydziałów w urzędach wojewódzkich, szczególnie w kontekście uruchomionego z dniem 4 maja 2026 r. rozwiązania umożliwiającego beneficjentom ochrony czasowej składanie wniosków o 3-letnią kartę pobytu, a przez to spodziewanego dodatkowego wzrostu wniosków wpływających do wojewodów.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zgodnie z projektem, minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie przedkładać Radzie Ministrów do 30 września każdego roku informację na temat rezultatów stosowania tego rozwiązania. Informacja obejmuje ocenę, czy państwa wpisane przez Radę Ministrów na listę, w dalszym ciągu spełniają warunki wpisu, przy czym ocena ta będzie dokonywana w odniesieniu do trzech lat kalendarzowych poprzedzających rok przedłożenia informacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		